

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLYI TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

Rektor: **Sh. Sirajiddinov**

2023 yil 12 avgust

"LINGVOKULTUROLOGIYA ASOSLARI"

fanining o'quv dasturi (sillabusi)

Bilim sohasi:	200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	230 000 – Tillar
Ta'lim yo'nalishi:	60230700 – Amaliy filologiya

Toshkent-2023

W

Fan/modul kodi 302LKA.2.5	Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili o'zbek	Ishlab chiqilgan o'quv yili 2023/2024							
Semestr	Har bir semestrdaagi modulning nomi	ECTS - Kreditlar	Hafsalik dars soatlari		O'quv mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)		
			Jami:	ma'ruza	amaliy	laboratoriya				
4	Lingvokulturologiya asoslari	5	4	60	18	12	30	0	90	150
	Jami:	5	4	60	18	12	30	0	90	150

1. FANNING MAZMUNI

"Lingvokulturologiya asoslari" fani madaniyatshunoslik va tilshunoslik kechishgan muqadda shakllangan til tadqiqotining yangi sohasidir. Lingvokulturologiya madaniyat va tilning o'zaro aloqasini, o'zaro ta'sirini, tilida o'z aksini topgan xalq madaniyatining ko'rinishlarini tadqiq etadi. Lingvokulturologiya tili madaniyatning fenomeni, tashuvchisi sifatida o'rganadi. Lingvokulturologiya fanini o'zlashtirish uchun talaba tilshunoslikning leksikologiya, leksikografiya, frazeologiya kabi bo'limlarining tushunchaviy tizimi, so'zning semantik tuzilishi, leksik birliklarning turlari haqida tasavvurga ega bo'lishi lozim.

Fanni o'qitishdan maqsad talabalarda til va madaniyatning o'zaro aloqasi va ta'siri bilan bog'liq jarayonlarni tahlil qilish salohiyatini shakllantirish hamda rivojlantirishdan iborat.

"Lingvokulturologiya asoslari" fanining vazifalari:

Antropotsentrik paradigmaning lingvistikada paydo bo'lishida lingvokulturologiyaning ahamiyatini yoritib berish, talabalarni "lingvokulturologiya asoslari" fanining "predmeti, vazifalari, metodlari va tushunchaviy-terminologik apparatidan xabardor qilish; ularning leksik birliklarda madaniyatning namoyon bo'lishi haqidagi bilimlarini shakllantirish; talabalarni o'zbek tili leksikasini lingvokulturologik tahlil qilishga, shuningdek, o'zbek tili leksikasini qiyosiy lingvokulturologik tadqiq qilishga o'rgatishdan iborat.

2. FANNI O'QITISH NATIJALARI VA SHAKLLANADIGAN KASBIY KOMPETENSIYALAR

Lingvokulturologiya asoslari va eksperimental tadqiqotlarda metodik tayyorgarlik asoslaridan xabardor bo'lish, til psixologiyasi bilan bog'liq nazariy va eksperimental bilimlarga ega bo'lish, til ta'limi va nutq patologiyasi bog'liqligini dalillay olish;

Lingvokulturologiya asoslari tarmoqlarini, birinchi va ikkinchi tili o'rganish, tili qayta ishlash, nutqni yaratish/tdrok etish, aqliy leksika va grammatika modellari ni tahlil qila olish;

Psixologiya, tilshunoslik, ta'lim, nutq patologiyasi, audiologiya va kognitiv fanlar bo'yicha amaliy tadqiqotlar olib borish malakasiga ega bo'lish, ta'lim va nutq patologiyasiga oid amaliy materiallarni psixolingvistik tadqiq etish, til bilan bog'liq psixologik jarayonlar bo'yicha original ilmiy ishlarni tahlil qila olish, kattalar va bolalarda tilning rivojlanishi, tili ishlatis va til buzilishlarini baholay olish;

Til o'rganishning psixologik jihatlarni, til o'rganish jarayonlarini umumiy nevrologik va psixologik hodisa sifatida ko'rib chiqqa olish malakalariga ega bo'lishi zarur.

3. O'QUV FANI O'QITILISHI BO'YICHA USLUBIY KO'RSATMALAR

"Lingvokulturologiya asoslari" fanini o'qitishda interfaol metodlar, xususan, lingvokulturologik tahlil, qiyoslash, chog'ishtirma, matnning lingvokulturologik tahlili, analiz, sintez, statistik, ijodiy yondashuv, tavsiflash, tasniflash, baholash, komponent tahlil, lingvokulturologik malakalarni rivojlantirishga qaratilgan boshqa metod va usullardan foydalaniladi.

4. TALABALARNI BAHOLASH TARTIBI

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrda 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida Nizom" Nizomning 15- va 30-bandlariga asosan Lingvokulturologiya asoslari fanidan 120 soat (4-semestrda 120) o'quv yuklamasini o'zlashtirgan, fan dasturi(sillabus)da belgilangan baholash tartibiga ko'ra ijobiy baholamib kasbiy kompetensiyalarni yetarli darajada egallagan talabaga 4 (4-semestrda 4) kredit beriladi. Talaba belgilangan ta'lim olish natijalariga erisha olmagan taqdirda kreditlar berilmaydi

1. Nazoratlarni amalga oshirish tartibi.

Oraliq nazorat: 2 ta.

1-oralik nazorat og'zaki shaklda o'tkaziladi.

Lingvokulturologiya asoslari fani uchun har bir talaba 3 ta savoldan iborat variant savollariga og'zaki javob beradi. Nazorat auditoriyada tashkil etiladi. Variant savollariga talaba og'zaki javob beradi, Variant savolnoma savollari lingvokulturologiya asoslari mavzulariga tegishli manbalar mazmunini qamrab oladi. Har bir savol uchun 10 daqiqa, jami 3 ta savol uchun 30 daqiqa vaqt beriladi. Nazorat jarayonida savollar bilan bog'liq xatolar aniqlansa, talaba nazoratchiga murojaat qiladi, nazoratchi tegishli ravishda dalolatnoma tuzadi. Nazorat natijalari e'lon qilingach talabada e'tiroz bo'lsa, 24 soat davomida ariza bilan dekanatga murojaat qilishi mumkin. Murojaat tegishli tartibda ko'rib chiqiladi.

		<p>Isoniy shaxs, madaniy qadriyat, diaxronik lingvokulturologiya, qiyosiy lingvokulturologiya, chog'ishtirma lingvokulturologiya, geografik lug'atlar.</p> <p>muqobilisiz leksika va lakunalar, mifologiyalashtirilgan til birliklari, tilning paremiologik fondi, tilning frazeologik fondi, o'xshatishlar, ramzlar, stereotiplar, metaforalar va obrazlar, tillarning stilistik qatlami, nutqiy muomala, nutq etiki.</p> <p>madaniy sema, madaniy fon, madaniy konsept, madaniy meros, madaniy an'ana, madaniy jarayon, madaniy makon, lingvomadaniy paradigma, mentallik, mentalitet, madaniyat tili, submadaniyat, madaniy konnotatsiya, lingvomadaniy konsept.</p>	2
3	Lingvokulturologiyaning tadqiqot obyekti, predmeti, maqsadi va vazifalari		2
4	Lingvokulturologiyaning asosiy tushunchaviy-termnologik apparati		2
5	Til va madaniyatning o'zaro aloqasi	<p>til, madaniyat, jamiyat, milliy ruh, moddiy va ma'naviy madaniyat, madaniyatning milliyligi, tilning ich-ki shakli, kumulyativlik, ommaviy adresat, semiotik tizim, milliy mentallik, olam manzarasi, olamning lisoniy manzarasi, olamning kon-septual manzarasi, olamning antroposentrik manzarasi, lisoniy shaxs, insonning olamga munosabati, lisoniy geshaltlar.</p> <p>stereotip, tasavvur, milliy stereotip, etnik stereotip, ijtimoiy stereotip, muloqot stereotiplari, mental stereotiplar, madaniy stereotiplar, etnomadaniy stereotiplar.</p>	2
6	Milliy madaniyatning stereotiplari		2
7	Ramz- inson ruhiyatining tili	<p>ramz, timsol, belgi, semiotika, folk- lor ramzlari, kodlashgan ismlar, hayvon ramzlari, totem,</p>	2

		<p>mifologiya, qush ramzlari, daraxt va o'simlik ramzlari, ranglarning ramzlari, raqamlarning ramzlari.</p> <p>frazeologizm, turg'un birlikma, ibora, hikmatli ifoda, semantika, obrazli tasavvur, madaniy informatsiya, madaniy-milliy bo'yocq. konnotatsiya, ko'zgu, diniy-mifologik shaxs, geografik nomlar, toponimlar.</p> <p>o'xshatish-qiyoslash, erkin o'xshatish, turg'un o'xshatish, o'xshatish subyekti, o'xshatish etaloni, belgi- lar o'ichovi, o'xshatish qurilmasi, lingvomadaniyat, mifopoetik man- ba, dunyoni obrazli qiyoslash.</p>	Jami:	18 st.
8	Frazeologizmlarning lingvomadaniy tahlili va ularni tarjimada berish usullari			
9	O'xshatishlar va ularning tarjimasidagi o'ziga xos jihatlar			

2. Seminar mashg'ulotlar

№	Seminar mashg'ulot mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	Lingvokulturologiyaning boshqa fanlar bilan aloqasi	<p>paradigma, lingvistik paradigma, antroposentrik paradigma, til, til egasi, shaxs, lisoniy ong, tafakkur, faoliyat, mentallik, madaniyatshunoslik, etnolingvistika, sotsiolingvistika, lingvomamalakashunoslik, etnopsixolingvistika.</p>	2
2	Lingvokulturologiyaning fan sifatida shakllanishi	<p>lingvokulturologiya, kommunikativ jarayon, xalq mentaliteti, madaniyat fenomeni, madaniy omil, madaniy dalil, lisoniy shaxs, madaniy qadriyat, diaxronik lingvokulturologiya, qiyosiy lingvokulturologiya, chog'ishtirma lingvokulturologiya, geografik lug'atlar.</p>	2
3	Lingvokulturologiyaning asosiy yo'nalishlari	<p>lingvokulturologiya, kommunikativ jarayon, xalq mentaliteti, madaniyat fenomeni,</p>	2

4	Lingvokulturologiyaning tadqiqot obyekti	madaniy omil, madaniy dalil, lisoniy shaxs, madaniy qadriyat, diaxronik lingvokulturologiya, qiyosiy lingvokulturologiya, chog'ishirma lingvokulturologiya, geografik lug'atlar.	2
5	Lingvokulturologiya tushunchalarining taqimi	muqobilisiz leksika va lakunalar, mifologiyalashtirilgan til birliklari, tilning paremiologik fondi, tilning frazeologik fondi, o'xshatishlar, ramzlar, stereotiplar, metaforalar va obrazlar, tillarning stilistik qatlami, nutqiy muomala, nutq etiketi.	2
6	Olamning lisoniy manzarasi. "Geshtalt" tushunchasi	madaniy sema, madaniy fon, madaniy konsept, madaniy meros, madaniy an'ana, madaniy jarayon, madaniy makon, lingvomadaniy paradigma, mentalitet, mentalitet, madaniyat tili, submadaniyat, madaniy konnotatsiya, lingvomadaniy konsept.	2
		Jami:	12 st.

3. Amaliy mashg'ulotlar

N ^o	Amaliy mashg'ulot mavzulari	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	Antroposentrik paradigma	paradigma, lingvistik paradigma, antroposentrik	2

		paradigma, til, til egasi, shaxs, lisoniy ong, tafakkur, faoliyat, mentalitet, madaniyatshunoslik, etnolingvistika, sotsiolingvistika, lingvomamlakatshunoslik, etnopsixolingvistika.	2
2	Til tizimini antroposentrik nuqtayi nazardan o'rganadigan fanlar	paradigma, lingvistik paradigma, antroposentrik paradigma, til, til egasi, shaxs, lisoniy ong, tafakkur, faoliyat, mentalitet, madaniyatshunoslik, etnolingvistika, sotsiolingvistika, lingvomamlakatshunoslik, etnopsixolingvistika.	2
3	Lingvokulturologiya maktablari	lingvokulturologiya, kommunikativ jarayon, xalq mentaliteti, madaniyat fenomen, madaniy omil, madaniy dalil, lisoniy shaxs, madaniy qadriyat, diaxronik lingvokulturologiya, qiyosiy lingvokulturologiya, chog'ishirma lingvokulturologiya, geografik lug'atlar.	2
4	O'zbek tilshunosligidagi lingvokulturologik tadqiqotlar	lingvokulturologiya, kommunikativ jarayon, xalq mentaliteti, madaniyat fenomen, madaniy omil, madaniy dalil, lisoniy shaxs, madaniy qadriyat, diaxronik lingvokulturologiya, qiyosiy lingvokulturologiya, chog'ishirma lingvokulturologiya, geografik lug'atlar.	2
5	Lingvomadaniy konsept	madaniy sema, madaniy fon, madaniy konsept, madaniy meros, madaniy an'ana, madaniy jarayon, madaniy makon, lingvomadaniy paradigma, mentalitet, mentalitet, madaniyat tili, submadaniyat, madaniy konnotatsiya, lingvomadaniy konsept.	2

6	"Stereotip" tushunchasi. Stereotip turlari	stereotip, tasavvur, milliy stereotip, etnik stereotip, ijtimoiy stereotip, muloqot stereotiplari, mental stereotiplar, madaniy stereotiplar, etnomadaniy stereotiplar.	2
7	Stereotip va madaniyatlarda muloqot. Stereotip yuzaga kelishining sabablari	stereotip, tasavvur, milliy stereotip, etnik stereotip, ijtimoiy stereotip, muloqot stereotiplari, mental stereotiplar, madaniy stereotiplar, etnomadaniy stereotiplar.	2
8	Ramzlarning vujudga kelishi. Ramz turlari	ramz, timsol, belgi, semiotika, folk- lor ramzlari, kodlashgan ismlar, hayvon ramzlari, totem, mifologiya, qush ramzlari, daraxt va o'simlik ramzlari, ranglarning ramzlari, raqamlarning ramzlari.	2
9	Turli lingvomadaniyat ramzlarning qiyosiy tahlili	ramz, timsol, belgi, semiotika, folk- lor ramzlari, kodlashgan ismlar, hayvon ramzlari, totem, mifologiya, qush ramzlari, daraxt va o'simlik ramzlari, ranglarning ramzlari, raqamlarning ramzlari.	2
10	Frazeologizmlarning milliy-madaniy semantikasi va tarjimada berish usullari	frazeologizm, turg'un birlikma, ibora, hikmatli ifoda, semantika, obrazli tasavvur, madaniy informatsiya, madaniy-milliy bo'yoq, konnotatsiya, ko'zgu, diniy-mifologik shaxs, geografik nomlar, toponimlar.	2
11	O'zbek lingvomadaniy xususiyatlari frazeologizmlari	frazeologizm, turg'un birlikma, ibora, hikmatli ifoda, semantika, obrazli tasavvur, madaniy informatsiya, madaniy-milliy bo'yoq, konnotatsiya, ko'zgu, diniy-mifologik shaxs, geografik nomlar, toponimlar.	2
12	Turli lingvomadaniyatlardagi o'xshatishlarning qiyosiy tahlili va tarjimasining o'ziga xos jihatlari	o'xshatish-qiyoslash, o'xshatish, turg'un o'xshatish, o'xshatish subyekti, o'xshatish etaloni, belgi- lar o'lchovi, o'xshatish qurilmasi, mifopoeitik lingvomadaniyat,	2

13	O'zbek o'xshatishlarning lingvomadaniy tahlili.	man- ba, dunyoni obrazli qiyoslash, o'xshatish-qiyoslash, erkin o'xshatish, turg'un o'xshatish, o'xshatish subyekti, o'xshatish etaloni, belgi- lar o'lchovi, o'xshatish qurilmasi, lingvomadaniyat, mifopoeitik man- ba, dunyoni obrazli qiyoslash.	2
14	Metafora va uning tarjimada ifodalaniishi	metafora, obrazli-motivlashgan so'z, tafakkur, madaniy belgi, ongning universalizalari, hosila ma'no, milliy-madaniy dunyoqarash, ma'no referentlari, differensial-semantik metod, evfemizm, distemizm, tabu, etnografik tabu, lingvistik tabu, evfemik omonimiya.	2
15	Lakuna va uni tarjimada bartaraf etish yo'llari	lakuna, bosh so'zlar, zid so'zlar, o'aliqlar, fonli leksika, realiya, madaniyatlararo muloqot, muqobil, verbal, noverbal, kommunikatsiya, muloqotning uzilishi, lisoniy to'qnashuv, madaniy shok, subyektiv lakunalar, milliy-psixologik lakunalar, fao- liyat- lakunalar, madaniy makondagi lakunalar, etnografik lakunalar, retsiyent, assoitsatsiya to'ldirish usuli, kompensatsiyalash usuli, lakunologiya.	2
			Jami: 30 st.

4. Mustaqil ta'lim ishlari

"Mustaqil ta'lim va mustaqil mashg'ulotlar"ning asosiy maqsadi - o'qituvchining rahbarligi va nazoratida muayyan tadarqiqot ishlarini mustaqil ravishda bajarish uchun bilim va ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlantirish.

Fan bo'yicha mustaqil ta'limni tashkil etishda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- lingvokulturologiya asoslari tadqiqi tarixi materiallari bilan mustaqil ravishda tanishish, ularni konspektlashirish;
 - lingvokulturologik ko'nikmalarni shakllantirish;
 - amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rib kelish;
 - muayyan mavzu bo'yicha tezis yoki maqola tayyorlash;
 - amaliy mavzular bo'yicha ijodiy ishlash;
 - belgilangan mavzular bo'yicha taqdimot tayyorlash.
- Taqdimotlar seminar mashg'ulotlarida muhokama qilinadi va baholanadi.

Nö	Mustaqil ta'lim mavzulari	O'quv mashg'ulot turi nomi	Qisqacha tavsifi (kalit so'zlar)	Soatlar hajmi
1	Til tizimini antroposentrik nuqtayi nazardan o'rganadigan fanlar	seminar	paradigma, lingvistik paradigma, antroposentrik paradigma, til, til egasi, shaxs, lisoniy ong, tafakkur, faoliyat, mentallik, madaniyatshunoslik...	4
2	Lingvokulturologiyaning fan sifatida shakllanishi	seminar	lisoniy shaxs, madaniy qadriyat, diaxronik lingvokulturologiya, qiyosiy lingvokulturologiya, chog'ishirma lingvokulturologiya, geografik lug'atlar.	4
3	Lingvokulturologiyaning asosiy yo'nalishlari	seminar	lingvokulturologiya, kommunikativ jarayon, xalq mentaliteti, madaniyat fenomen, madaniy omil, madaniy dalil.	4
4	Lingvokulturologiya maktablari	seminar	lisoniy shaxs, madaniy qadriyat, diaxronik lingvokulturologiya, qiyosiy lingvokulturologiya, chog'ishirma lingvokulturologiya, geografik lug'atlar.	4

5	O'zbek lingvokulturologik tadqiqotlar	seminar	lingvokulturologiya, kommunikativ jarayon, xalq mentaliteti, madaniyat fenomeni, madaniy omil, madaniy dalil.	4
6	Lingvokulturologiyaning dolzarb masalalari	seminar	lisoniy shaxs, madaniy qadriyat, diaxronik lingvokulturologiya, qiyosiy lingvokulturologiya, chog'ishirma lingvokulturologiya, geografik lug'atlar.	2
7	Lingvokulturologiyaning tadqiqot obyekt, predmeti	seminar	o'xshatishlar, ramzlar, stereotiplar, metaforalar va obrazlar, tillarning stilistik qatlami, mutqiy maomala, nutq etiketi.	2
8	Lingvokulturologiyaning maqsadi va vazifalari	seminar	muqobilisiz leksika va lakunalar, mifologiyalashtirilgan til birliklari, tilning paremiologik fondi, tilning frazeologik fondi.	2
9	Lingvokulturologiya tushunchalarining taqimi	seminar	til, madaniyat, jamiyat, milliy ruh, moddiy va ma'naviy madaniyat, madaniyatning milliyli, tilning ichki shakli, kumulyativlik, ommaviy adresat, semiotik tizim, milliy mentallik.	2
10	Lingvomadaniy konsept	seminar	milliy mentallik, o'lam manzarasi, o'lamning lisoniy manzarasi, o'lamning kon-septual manzarasi, o'lamning	2

			antroposentrik manzarasi, lisoniy shaxs, insonning olamiga munosabati, lisoniy geshaltlar.		
11	O'zbek mentaliteti tahlili	seminar	semiotik tizim, milliy mentallik, olam manzarasi, olamning lisoniy manzarasi, olamning kon- septual manzarasi, olamning antroposentrik manzarasi.	2	
12	Etnomadaniy stereotipning o'ziga xos jihatlari	seminar	muloqot stereotiplari, mental stereotiplar, madaniy stereotiplar.	2	
13	Stereotip va madaniyatlararo muloqot	seminar	mental stereotiplar, madaniy stereotiplar, etnomadaniy stereotiplar.	2	
14	Stereotiplar tushishi	seminar	stereotip, tasavvur, milliy stereotip, etnik stereotip, ijtimoiy stereotip, muloqot stereotiplari.	2	
15	Ramzlarning vujudga kelishi	seminar	ramz, timsol, belgi, semiotika, folk- lor ramzlari, kodlashgan ismlar, hayvon ramzlari.	2	
16	Ramz turlari	seminar	daraxt va o'simlik ramzlari, ranglarning ramzlari, raqamlarning ramzlari.	4	
17	Turli lingvomadaniyat ramzlarining qiyosiy tahlili	seminar	totem, mifologiya, qush ramzlari, daraxt va o'simlik ramzlari, ranglarning ramzlari, raqamlarning ramzlari.	4	
18	Raqamlarning ramziy ma'nolari.	seminar	qush ramzlari, daraxt va o'simlik ramzlari, ranglarning ramzlari.	4	

			Tasviriy ramzlar	seminar	raqamlarning ramzlari.
19					ramz, timsol, belgi, semiotika, folk- lor ramzlari, kodlashgan ismlar, hayvon ramzlari, totem, mifologiya, qush ramzlari.
20	Frazeologizmlarning madaniy semantikast	milliy- seminar			diniy-mifologik shaxs, geografik nomlar, toponimlar.
21	Frazeologizmlarni berish usullari	tarjimada seminar			madaniy informatsiya, madaniy-milliy bo'yoq, konnotatsiya, ko'zgu, diniy- mifologik shaxs, geografik nomlar, toponimlar.
22	"Lingvokulturologiya" shakllanishida birliklarning ahamiyati	frazologizm, frazeologik seminar			konnotatsiya, ko'zgu, diniy-mifologik shaxs, geografik nomlar, toponimlar.
23	O'zbek frazeologizmlari lingvomadaniy xususiyatlari	frazologizm, turg'un seminar			birikma, ibora, hikmatli ifoda, semantika, obrazli tasavvur, madaniy informatsiya.
24	Turli lingvomadaniyatlardagi o'xshatishlarning qiyosiy tahlili	seminar			o'xshatish qurilmasi, lingvomadaniyat, mifopoetik man- ba, dunyoni obrazli qiyoslash.
25	O'xshatishlar o'ziga xos jihatlari	tarjimasining seminar			o'xshatish-qiyoslash, erkin o'xshatish, turg'un o'xshatish, o'xshatish subyekti, o'xshatish etaloni, belgi- lar o'lchovi.
26	O'zbek tilidagi o'xshatishlarning lingvomadaniy tahlili.	turg'un seminar			o'xshatish-qiyoslash, erkin o'xshatish, turg'un o'xshatish, o'xshatish subyekti, 4

6. O'QUV ADABIYOTLARI VA AXBOROT MANBALARI

I Asosiy adabiyotlar:

1. Маслова В.А. Лингвокультурология. Учебное пособие для студентов высших учебных заведений. -М.: Изд. Центр «Академия», 2001. — 208 с.
2. Usmanova Sh. Lingvokulturologiya. Darslik. – Toshkent, 2014.

II Oo'limcha adabiyotlar:

3. Алефиренко Н.Ф. Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка. Учебное пособие. -М.: Флинта, Наука, 2010. - 224 с.
4. Воробьев В.В. Лингвокультурология: теория и методы. -М., 2008.
5. Махмудов Н. Тилининг мукамал талкини йўлларини излаб...//Узбек тили ва адабиёти. -Тошкент, 2012. -№ 5. -Б. 3-16.
6. Телия В.Н. Русская фразология: семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты. -М.: Школа "Языки русской культуры", 1996.
7. Худоберганова Д. Матнинг антропоцентрик таълики. -Тошкент: Фан, 2013.-136б.

III Elektron ta'lim resurslari:

8. <http://ip1.999.nicod.ru/WebTPI.2000/K.lekovTPI.2000.htm>
9. <http://www.lib.vsu.ru/eLib/texts/217.pdf>
10. <http://www.gramota.ru/book/ritorika/index3.htm>.

27	Metafora va uning tarjimada ifodalanishi	seminar	o'xshatish etaloni, belgi- lar o'ichovi, o'xshatish qurilmasi, lingvomadaniyat, metafora, obrazli- motivlashgan so'z, tafakkur, madaniy belgi, ongning universaliyalari, hosila ma'no, milliy- madaniy dunyoqarash, ma'no referentlari.	4
28	Turi lingvomadaniyatlardagi tabularning qiyosiy tahlili	seminar	ma'no referentlari, differensial-semantik metod, evfemizm, disfemizm, tabu, etnografik lingvistik tabu, evfemik omonimiya.	4
29	"Lakuna" va ularning turlari	seminar	lakuna, ^{hurda} so'zlar, zid so'zlar, o'aliqlar, fonii ieksika, realiya, madaniyatlararo muloqot, muqobil, verbal, noverbal, kommunikatsiya, muloqotning uzilishi, lisoniy to'qnashuv, madaniy shok, subyektiv lakunalar, milliy-psixologik lakunalar.	4
30	O'zbek lingvomadaniyatiga xos etnografik lakunalar	seminar	matniy lakunalar, madaniy makondagi lakunalar, etnografik lakunalar, retsiyent, assoitsatsiya to'ldirish usuli, kompensatsiyalash usuli, lakunologiya.	4
				Jami: 90 st.

7. O'QUV DASTURI HAQIDA MA'LUMOT

O'quv dasturi Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2023 ___ yil "___" ___ "dagi "___"-sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

"Amaliy filologiya" kafedrasi mudiri, f.f.d., prof.

B.Mengliyev _____ (imzo)

Tuzuvchi:

R.Zaripov

_____ (imzo)

"Amaliy filologiya" kafedrasi katta o'qituvchisi, f.f.d.(PhD).

Taqrirlanish:

Raupova L.

_____ (imzo)

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti professori, filologiya fanlari doktori.

Saparmiyazova M.

_____ (imzo)

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti dotsenti, filologiya fanlari doktori.